FÖRSLAG 2014: 50

LS 1404-0544

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Införande av SL-taxa, zon A, i hamntrafiken

Föredragande landstingsråd: Christer G Wennerholm

Ärendebeskrivning

Förslag om att införa SL-taxa, zon A, i hamntrafiken och i samband med detta avskaffa biljettförsäljning ombord.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att SL-taxa, zon A, ska gälla i hamntrafiken från och med den 16 juni 2014

att hantera de ekonomiska konsekvenserna för år 2014 i trafiknämndens budget

att hantera de ekonomiska konsekvenserna för år 2015 och följande år i den ordinarie budgetprocessen.

Landstingsstyrelsens motivering

Stockholm har ett unikt läge mellan Östersjön och Mälaren och är dessutom uppbyggt på flertalet öar varför båtpendling ibland kan vara ett alternativ till den landburna kollektivtrafiken. Waxholmsbolagets Djursgårdfärjor är mycket populära både bland stockholmare och bland turister.

Därför vill Alliansen ytterligare förenkla resandet på Stockholms inre vattenvägar genom att infoga Djurgårdsfärjorna i landtrafikens zon A. På det sättet blir det betydligt enklare för turister att resa med färjorna eftersom det blir samma biljettsystem som i landtrafiken. Det kommer givetvis att underlätta även för stockholmare som vill besöka Djurgården med Gröna lund och Skansen bland attraktionerna.

Alliansen vill underlätta resandet med kollektivtrafiken därför ska biljettsystemen vara enkla att förstå samtidigt som det ska vara enkelt att både köpa och visera sin biljett. När Stockholmsregionen växer måste också

kollektivtrafiken tillåtas växa samtidigt som vi behöver skapa smidigare övergångar mellan olika trafikslag både på land och till sjöss.

Beslutsunderlag

1. Landstingsstyrelsens protokollsutdrag den 20 maj 2014 § 109, med MP-ledamöternas särskilda uttalande.
2. Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 29 april 2014
3. Trafiknämndens protokollsutdrag den 29 april 2014, med MP-ledamotens uttalande
4. Trafikförvaltningens reviderade tjänsteutlåtande den 29 april 2014

Stockholms läns landsting
Landstingsstyrelsen

Protokollsutdrag
Sammanträdesdatum
2014-05-20

Datum för justering: 2014-05-26
Datum för anslag: 2014-05-27

---

§ 109
Införande av SL-taxa, zon A, i hamntrafiken
LS 1404-0544

Landstingsrådsberedningens skrivelse den 7 maj 2014 med trafiknämndens yttrande den 29 april 2014 och landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 29 april (med reviderad sid 1 den 15 maj) 2014.

MP-ledamöternas skrivelse den 15 maj 2014 (bilaga).

Landstingsstyrelsen beslutade enligt landstingsrådsberedningens förslag föreslå landstingsfullmäktige besluta

att SL-taxa, zon A, ska gälla i hamntrafiken från och med den 16 juni 2014

att hantera de ekonomiska konsekvenserna för år 2014 i trafiknämndens budget

att hantera de ekonomiska konsekvenserna för år 2015 och följande år i den ordinarie budgetprocessen.

MP-ledamöterna lät som *särskilt uttalande* anteckna vad de anfört i sin skrivelse.

Stockholms läns landsting

LANDSTINGSSTYRELSEN
Miljöpartiet de gröna

SÄRSKILT UTTALANDE

2014-05-20

LS 1404-0544 Ärende nr: 24

Införande av SL-taxa, Zon A, i hamntrafiken

Vi i Miljöpartiet de gröna noterar att alliansspartierna sakta men säkert inför samma taxa på vatten som på land, vilket är något som vi drivit under många år. Pendlingen är gränslös över kommun- och länsgränser och omfattar flera olika trafikslag. Det ska vara enkelt att resa kollektivt, enkelt att förstå och kunna köpa biljetter även för resenärer som inte är vana. Att införa samma taxa i hela SL-trafiken är ett sådant exempel och vi är övertygade om att det kommer att leda till fler och nöjdare resenärer. Vår ambition kommer fortsatt att vara att göra kollektivtrafiken lika enkelt även utanför Stockholms innerstad så att alla invånare in Stockholmsregionen ges förutsättningar att kunna resa utan att ha tillgång till egen bil.

Stockholms läns landsting

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-04-29
Reviderad 2014-05-15

LS 1404-0544

Handläggare:
Clara Wahren

Landstingsstyrelsen

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -05- 15
Dnr. LS 1404-0544

Införande av SL-taxa, zon A, i hamntrafiken

Ärendebeskrivning

Förslag om att införa SL-taxa, zon A, i hamntrafiken och i samband med detta avskaffa biljettförsäljning ombord.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 29 april 2014
Trafiknämndens protokollsutdrag den 29 april 2014 med
MP-ledamotens uttalande
Trafikförvaltningens reviderade tjänsteutlåtande den 29 april 2014
Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 31 mars 2014

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att SL-taxa, zon A, ska gälla i hamntrafiken från och med den 16 juni 2014

att de ekonomiska konsekvenserna för år 2014 hanteras i trafiknämndens budget

att de ekonomiska konsekvenserna för år 2015 och följande år hanteras i den ordinarie budgetprocessen.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Förvaltningen föreslår att låta SL-taxa, zon A, gälla för Djurgårdsfärjorna. Det skulle ersätta de två olika taxesystem som gäller idag vilket skulle underlätta för resenärerna.

Bakgrund
Waxholms Ångfartygs AB ("Waxholmsbolaget") är huvudman för Djurgårdsfärjorna (nedan "hamntrafiken"). Ny trafikleverantör i hamntrafiken från med den 17 april 2014 är Djurgårdens färjetrafik AB.

Idag har Waxholmsbolaget en särskild taxa för enkla resor med Djurgårdsfärjan Biljetter köps via SMS, i automat eller i den bemannade terminalen. Även Waxholmsbolagets periodbiljetter gäller i hamntrafiken. Genom ett avtal med SL gäller därutöver samtliga av SL:s periodbiljetter som färdbevis på Djurgårdsfärjan. SL:s reskassa, zonbiljetter eller SMS-biljetter gäller dock inte.

I hamntrafiken pågår ett projekt för att bygga om terminalerna och i samband med detta installeras även spärrlinjer. Samtliga kunder viseras i samband med inpassering vid spärrlinjen vilket underlättar vid ombordstigning.

Vid samtliga bryggor planeras installation av SL Access-automater och bemanningen i terminalerna ses över för att kunna möta ett ökat behov. Vid Skeppsholmen, där det inte finns en terminal, har kunden möjlighet till att köpa biljett i SL Access-automaten eller via SMS. Installationer av SL Access-automater pågår under våren och sommaren år 2014.

Trafiknämnden har fattat beslut att avskaffa biljettförsäljning ombord i hamntrafiken.

Övervägande
Hamntrafiken använder sig idag av två olika taxesystem vilket är förvirrande för resenären. För att göra hamntrafiken mer kundvänlig föreslår förvaltningen att låta SL:s taxa, zon A, gälla för hamntrafiken.

Med den föreslagna förändringen infogas hamntrafiken i samma koncept som "Sjövägen" och framtida pendelbåtslinjer (de av trafiknämnden beslutade nya pendeltågslinjerna Ulvsunda- Årstadal och Riddarfjärden-Kungsholmstog/Klara Mälarstrand), vilket gör det möjligt för "Sjövägen" att använda Djurgårdslinjens terminal och brygga.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Ett införande av SL-taxa innebär lägre intäkter från hamntrafiken av två anledningar, dels på grund av att biljettpriset blir lägre och dels på grund av att många resenärer redan har en giltig biljett från SL-trafiken när de kommer till Djurgårdsfärjan.

Hamntrafiken hade år 2013 cirka 52, 5 miljoner kronor i intäkter. Av detta stod SL för ca 24 miljoner kronor genom det avtal mellan SL och Waxholmsbolaget som reglerar att SL:s periodbiljetter gäller i hamntrafiken. Resterande 28, 5 miljoner kronor erhölls från försäljning av

enstaka biljetter (användandet av Waxholmsbolagets periodbiljett liksom övriga typer av kort är försumbart).

Intäkterna beräknas minska delvis till följd av att många resenärer redan har giltiga zon- eller reskassebiljetter vid ankomst till bryggan. Av den återstående intäkten om 20 miljoner kronor väntas ytterligare intäktsbortfall som ett resultat av att biljettpriset sjunker i förhållande till dagens taxa. Utifrån antagandet att fördelningen mellan antalet resenärer, som betalar i terminalen respektive i automaten eller med reskassa, motsvarar fördelningen i SL-trafiken skulle detta resultera i ett intäktsbortfall på ca 35 %, dvs. ca 7 miljoner kronor per år.

Den sammantagna intäkten från försäljning i anslutning till Djurgårdfärjan uppskattas således uppgå till ca 13,5 miljoner kronor per år (exkl. SL:s ersättning om ca 24 miljoner kronor). Det totala intäktsbortfallet uppskattas till ca 15 miljoner kronor per år.

Intäktsbortfallet för år 2014 föreslås täckas i trafikförvaltningens budget. Intäktsbortfallet för kommande år föreslås hanteras i ordinarie budgetprocess.

Utöver ovan nämnda ekonomiska konsekvenser finns även ett antagande om att en resandeökning är att vänta på grund av att trafiken blir tillgänglig för samtliga av SL:s resenärer. Eventuella merkostnader som kan tänkas uppstå på grund av behovet att utöka trafiken omfattas inte av ovanstående kostnadsberäkning.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Stockholms läns landsting

Trafiknämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Nr 4/2014

Sammanträdesdatum
2014-04-29

Datum för justering: 2014-04-29

Christer G Wennerholm
Erika Ullberg

---

§ 70

Införande av SL-taxa, zon A, i hamntrafiken
(TN 2014-0060)

I ärendet förelåg en skrivelse 2014-03-31 samt skrivelse med justerade att-satser 2014-04-29 från förvaltningschefen.

BESLUT

Trafiknämnden föreslås, med stöd av och inom ramen för nämndens förvaltningsuppdrag avseende Waxholms Ångfartygs AB och AB Storstockholms Lokaltrafik,

dels *beslöt föreslå landstingsstyrelsen att föreslå landstingsfullmäktige besluta*

att SL–taxa, zon A, ska gälla i hamntrafiken från och med den 16 juni 2014,

att de ekonomiska konsekvenserna för år 2014 hanteras i trafiknämndens budget,

att de ekonomiska konsekvenserna för år 2015 och följande år hanteras i den ordinarie budgetprocessen,

dels *beslöt*

att avskaffa försäljning ombord i hamntrafiken, samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

UTTALANDE

MP-ledamoten lät till protokollet anteckna ett särskilt uttalande, bilaga 1.

Vid protokollet

Ingela Svanberg Ohlsson

MILJÖPARTIET DE GRÖNA

SÄRSKILT UTTALANDE

2014-04-29
Ärende nr 14

Införande av SL-taxa, Zon A, i hamntrafiken

Vi i Miljöpartiet de gröna noterar att alliansspartierna sakta men säkert inför samma taxa på vatten som på land, vilket är något som vi drivit under många år. Pendlingen är gränslös över kommun- och länsgränser och omfattar flera olika trafikslag. Det ska vara enkelt att resa kollektivt, enkelt att förstå och kunna köpa biljetter även för resenärer som inte är vana. Att införa samma taxa i hela SL-trafiken är ett sånt exempel och vi är övertygade om att det kommer att leda till fler och nöjdare resenärer. Vår ambition kommer fortsatt att vara att göra kollektivtrafiken lika enkelt även utanför Stockholms innerstad så att alla invånare in Stockholmsregionen ges förutsättningar att kunna resa utan att ha tillgång till egen bil.

Trafikförvaltningen
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Sjötrafikenheten
Trafik

Handläggare
Göran Malmsten
08-686 1772

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-03-31
Rev 2014-04-29

Trafiknämnden
2014-04-29, punkt 14

Diarienummer
TN 2014-0244

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Justerad version

Införande av SL- taxa, zon A, i hamntrafiken

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås, med stöd av och inom ramen för nämndens förvaltningsuppdrag avseende Waxholms Ångfartygs AB och AB Storstockholms Lokaltrafik,

dels besluta föreslå landstingsstyrelsen att föreslå landstingsfullmäktige besluta

att SL–taxa, zon A, ska gälla i hamntrafiken från och med den 16 juni 2014,

att de ekonomiska konsekvenserna för år 2014 hanteras i trafiknämndens budget

att de ekonomiska konsekvenserna för år 2015 och följande år hanteras i den ordinarie budgetprocessen

dels besluta

att avskaffa försäljning ombord i hamntrafiken, samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Sjötrafikenheten
Trafik

Handläggare
Göran Malmsten
08-686 1772

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-03-31

Diarienummer
TN 2014-0244

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Trafiknämnden
2014-04-29, punkt 14

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -04- 23
Dnr LS 1404-0544

Införande av SL- taxa, zon A, i hamntrafiken

Ärendebeskrivning

I ärendet ges förslag till att införa SL- taxa, zon A, i hamntrafiken och i samband med detta även avskaffa försäljningen ombord.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 31 mars 2014

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås, med stöd av och inom ramen för nämndens förvaltningsuppdrag avseende Waxholms Ångfartygs AB och AB Storstockholms Lokaltrafik,

dels besluta föreslå landstingsstyrelsen att föreslå landstingsfullmäktige besluta

att SL–taxa, zon A, ska gälla i hamntrafiken från och med den 16 juni 2014,

att höja landstingsbidraget till trafiknämnden för år 2014 och kommande budgetår med 15 miljoner kronor per år i enlighet med beräknad budgetavvikelse för år 2014 till följd av landstingsfullmäktiges beslut om taxeförändringen,

dels besluta

att avskaffa försäljning ombord i hamntrafiken.

Förvaltningens förslag och motivering

Bakgrund
Waxholms Ångfartygs AB ("Waxholmsbolaget") är huvudman för Djurgårdsfärjorna (nedan "hamntrafiken"). Ny trafikleverantör i hamntrafiken från med den 17 april 2014 är Djurgårdens färjetrafik AB.

Gällande taxor i hamntrafiken
Idag har Waxholmsbolaget en särskild taxa för enkla resor med Djurgårdsfärjan där en biljett kostar 45 kr till helt pris och 30 kr till reducerat pris. Biljetter köps via SMS, i automat eller i den bemannade terminalen. Även Waxholmsbolagets periodbiljetter gäller i hamntrafiken.

Genom ett avtal med SL gäller därutöver samtliga av SL:s periodbiljetter som färdbevis på Djurgårdslinjen. SL:s reskassa, zonbiljetter eller SMS-biljetter gäller dock inte. Enligt avtal mellan parterna erhåller Waxholmsbolaget 22 kr för varje validering av en SL-periodbiljett i hamntrafiken.

Taxekonstruktionen har under flera år skapat tillämpnings- och gränsdragningsfrågor för Waxholmsbolaget, för trafikleverantörerna och framför allt för våra resenärer. Problemet accelererade efter införandet av reskassan hos SL, vilket gjorde det svårt för resenärerna att förstå varför inte alla typer av biljetter, laddade på SL Access-kortet, är giltiga på Djurgårdsfärjan.

Bakgrunden till att enbart vissa av SL:s färdbevis gäller är svårkommunicerad. Dessutom består en stor del av målgruppen av turister som inte är vana vid varken SL:s eller Waxholmsbolagets trafik, vilket ytterligare försvårar. Grundproblemet är att hamntrafiken idag använder sig av två olika taxesystem vilket är förvirrande för resenären. Följande problem har uppmärksammats:

1. SL:s reskassa gäller inte som betalmedel. Resenär har svårt att förstå varför en typ av biljett på SL Accesskort gäller (periodbiljett) och inte en annan (reskassan).
2. SL:s SMS-biljett gäller inte på Djurgårdsfärjan. Resenär förstår inte varför de måste köpa en separat SMS-biljett från Waxholmsbolaget (detta trots att det är samma telefonnummer man skickar beställningen till).
3. SL:s övriga zon-biljetter gäller inte. Resenär har svårt att förstå grunden till varför vissa SL-biljetter gäller och vissa inte och varför de måste betala för en ny biljett när de redan har en giltig biljett för SL-trafiken.

Den mest kundvänliga lösningen vore att låta SL:s taxa gälla i sin helhet för hamntrafiken. Djurgårdsfärjan skulle ingå i SL:s zon A och SL:s regler och villkor skulle gälla både för biljetten och för resan. På detta vis skulle Djurgårdslinjen infogas i samma koncept som "Sjövägen" och framtida pendelbåtslinjer (de av trafiknämnden beslutade nya pendeltågslinjerna Ulvsunda- Årstadal och Riddarfjärden- Kungsholmstog/Klara Mälarstrand).

Vidare skulle införandet av SL- taxa möjliggöra att "Sjövägen" även kunde nyttja Djurgårdslinjens terminal och brygga, vilket idag inte är möjligt.

Försäljning och visering

Försäljning av enkla biljetter sker idag via SMS, i Cale- automater, säsongsvis över disk i terminalerna på Slussen och vid Allmänna Gränd, och vid behov under lågsäsong genom försäljning ombord. Biljett uppvisas i samband med påstigning, med undantag för de tillfällen då terminalen ej varit bemannad, då matrosen kan sälja en biljett i bärbar försäljningsutrustning. Ombordförsäljningen påverkar dock flödet negativt då det kan leda till en försenad avgång alternativt att matrosen måste sköta försäljningen ombord, efter avgång, vilket medför risk för intäktsbortfall.

I hamntrafiken pågår ett projekt för att bygga om terminalerna och i samband med detta installeras även spärrlinjer för att förflytta dagens viseringsproblematik. Samtliga kunder viseras istället i samband med inpassering vid spärrlinjen vilket underlättar vid ombordstigning. Bedömningen är att eventuellt införande av SL-taxa i hamntrafiken skulle minska behovet av ombordförsäljning då tillgängligheten till biljetter ökar så pass markant att kundpåverkan blir mycket liten.

Vid samtliga bryggor planeras installation av SL Access-automater och bemanningen i terminalerna ses över för att kunna möta ett ökat behov. Vid Skeppsholmen, där det inte finns en terminal, har kunden möjlighet till att köpa biljett i SL Access-automaten eller via SMS.

Ekonomiska konsekvenser

Ett införande av SL-taxa innebär lägre intäkter från hamntrafiken av två anledningar, dels på grund av att biljettpriset blir lägre och dels på grund av att många resenärer redan har en giltig biljett från SL-trafiken när de kommer till Djurgårdsfärjan.

Nedan anges SL:s biljettpriser för zon- och reskassebiljetter:

Biljettyp	Helt pris/reducerat pris
SL Zonbiljett A (ombud, automat, SMS)	36 kr/20 kr*
SL Zonbiljett A (spärr)	44 kr/28 kr*
SL Reskassebiljett zon A	25 kr/15 kr

*Jfr med aktuellt pris på enstaka biljetter på Djurgårdslinjen - 45 kr/30 kr

Hamntrafiken hade år 2013 cirka 52, 5 mnkr i intäkter. Av detta stod SL för ca 24 mnkr genom det avtal mellan SL och Waxholmsbolaget som reglerar att SL:s periodbiljetter gäller i hamntrafiken.

Resterande 28, 5 mkr erhölls från försäljning av enstaka biljetter (användandet av Waxholmsbolagets periodbiljett liksom övriga typer av kort är försumbart).

Intäkterna beräknas minska delvis till följd av att många resenärer redan har giltiga zon- eller reskassebiljetter vid ankomst till bryggan. Vid Allmänna Gränd och Skeppsholmen uppskattas cirka 10 % av resenärerna redan ha en giltig SL zon-eller reskassebiljett när de ska åka med Djurgårdsfärjan (utöver de som åker med periodbiljett). Vid Slussen uppskattas ca 50 % av resenärerna ha en giltig zon- eller reskassebiljett. Detta motsvarar ca 30 % av det totala antalet resenärer och utifrån antagandet ovan skulle konsekvensen bli ett intäktsbortfall om ca 8 mnkr/år.

Av den återstående intäkten om 20 mnkr väntas ytterligare intäktsbortfall som ett resultat av att biljettpriset sjunker i förhållande till dagens taxa. Utifrån antagandet att fördelningen mellan antalet resenärer, som betalar i terminalen respektive i automaten eller med reskassa, motsvarar fördelningen i SL-trafiken skulle detta resultera i ett intäktsbortfall på ca 35 %, d v s ca 7 mkr/år.

Den sammantagna intäkten från försäljning i anslutning till Djurgårdfärjan uppskattas således uppgå till ca 13,5 mnkr/år (exkl. SL:s ersättning om ca 24 mkr). Det totala intäktsbortfallet uppskattas till ca 15 mkr/år. Intäktsbortfallet föreslås kompenseras genom en ökning av landstingsbidraget till trafiknämnden med motsvarande belopp.

Utöver ovan nämnda ekonomiska konsekvenser finns även ett antagande om att en resandeökning är att vänta på grund av att trafiken blir tillgänglig för samtliga av SL:s resenärer. Eventuella merkostnader som kan tänkas uppstå på grund av behovet att utöka trafiken omfattas inte av ovanstående kostnadsberäkning.

Införande

SL Access infördes redan 2011 som biljettsystem i terminalerna. I samband med att nuvarande Cale-automater byts ut till SL Access-automater ökar förutsättningarna för att införa SL-taxa i Hamntrafiken inom en snar framtid. När installationer av SL Access-automater finns på plats vid samtliga bryggor är tillgängligheten till biljetter tillräckligt god för att ta bort ombordförsäljningen (som idag sker i ett annat biljettsystem). Installationer av SL Access-automater pågår under våren och sommaren 2014.

Sjötrafikenheter
Trafik

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-03-31

Diarienummer
TN 2014-

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Anders Lindström
Förvaltningschef

Kristina Boström
Biträdande avdelningschef